

11 Μαρτίου 1938

Άνσλους

Οι υπογραφές των τεσσάρων αρχηγών και των αντιπροσώπων 32 κρατών κάτω από το κείμενο της συνθήκης των Βερσαλλιών, στις 28 Ιουνίου 1919, έβαλαν την πιο επίσημη υποθήκη για τη ρεβάνς. Πίστευαν πως έκλειναν δίκαια το κεφάλαιο που λεγόταν Α' Παγκόσμιος πόλεμος. Στην ουσία, άνοιγαν το μελλοντικό κεφάλαιο που θα ονομαζόταν Β' Παγκόσμιος πόλεμος: Η Γερμανία αποπλίστηκε κι έχασε όλες τις αποικίες της. Η Γαλλία πήρε την Αλσατία και τη Λορένη. Βέλγιο και Ολλανδία μοιράστηκαν τη Ρηνανία. Η Βοημία, η Σουδητία και η Μοραβία πέρασαν στην Τσεχοσλοβακία. Εδάφη πήρε και η Πολωνία. Αλλά, για τη νικημένη Γερμανία, το κακό δε σταματούσε εκεί. Της πήραν ολόκληρο τον εμπορικό στόλο, τεράστιες ποσότητες ορυκτών, μεγάλους αριθμούς ζώων.

Ήταν εκδίκηση, μια συνειδητή προσπάθεια ταπείνωσης που γέννησε το πανγερμανικό αίσθημα για τη ρεβάνς. Παιδί της ρεβάνς ήταν ο Αδόλφος Χίτλερ. Γεννήθηκε το 1889. Το 1923 προσπάθησε να καταλάβει την εξουσία στο Μόναχο. Πιάστηκε και καταδικάστηκε σε φυλάκιση πέντε χρόνων. Πήρε χάρη και ξανάφτιαξε το κόμμα του. Στις εκλογές του 1932, οι εθνικοσοσιαλιστές του βγήκαν δεύτερη δύναμη. Στις εκλογές του Μαρτίου 1933, ο Χίτλερ συνεργάστηκε και με τα άλλα εθνικιστικά κόμματα, πήρε μεγάλη πλειοψηφία, έγινε δικτάτορας (23.3.1933) κι, όταν πέθανε ο Χίντεμπουργκ (1934), πήρε και τον τίτλο του κι έγινε φίρερ. Από τη στιγμή εκείνη, η Ευρώπη δεν προλάβαινε να παρακολουθεί τα «τετελεσμένα» του.

Το 1935, καταργώντας ουσιαστικά τη συνθήκη των Βερσαλλιών, επανέφερε την υποχρεωτική θητεία κι άρχισε να εξοπλίζει τη Γερμανία. Το 1936, ξαναπήρε πίσω τη Ρηνανία, ενώ Γάλλοι και Άγγλοι άρχισαν τις διασκέψεις. Τον ίδιο χρόνο, δημιούργησε τον άξονα Βερολίνου - Ρώμης, με την Ιταλία του Μουσολίνι, ενώ η φασιστική συμμαχία απλώθηκε ως την Ισπανία του Φράνκο, την Ουγγαρία και τη μακρινή Ιαπωνία του αυτοκράτορα Χιροχίτο. Ταυτόχρονα, άρχισε η δράση της πέμπτης φάλαγγας που έθεσε κάτω από τον έλεγχό της τον στρατό και την αστυνομία της Αυστρίας. Μάταια, ο Αυστριακός καγκελάριος Κουρτ Σούσνικ προσπάθησε να αντισταθεί. Αιχμάλωτος του

Χίτλερ στο Μόναχο, αναγκάστηκε να παραιτηθεί, στις 11 Μαρτίου 1938, ενώ οι γερμανικές φάλαγγες, την ίδια νύχτα, κυρίευαν τη χώρα του δίχως να πέσει τουφεκιά. Η προσάρτηση της Αυστρίας, το περίφημο Άνσλους, αναγγέλθηκε και τυπικά, δυο μέρες αργότερα.

Η Ευρώπη βάδιζε ολοταχώς προς τη σύρραξη αλλά οι πρωθυπουργοί της Αγγλίας και της Γαλλίας δεν το έβλεπαν. Νόμισαν πως θα μπορούσαν να κατευνάσουν τον Χίτλερ, αρκεί να του έδιναν μερικά ανταλλάγματα. Στις 29 Σεπτεμβρίου 1938, υπογράφηκε η επονείδιστη συνθήκη του Μονάχου ανάμεσα στους πρωθυπουργούς της Αγγλίας Αρτούρ Νέβιλ Τσάμπερλεν και της Γαλλίας Ενμόντ Νταλαντιέ από τη μια και τον Χίτλερ από την άλλη. Οι Αγγλογάλλοι χάριζαν στη Γερμανία την Τσεχοσλοβακία, με αντάλλαγμα την ησυχία τους. Έξι μέρες αργότερα, στις 5 Οκτωβρίου, οι γερμανικές φάλαγγες κυρίευαν τη Σουδητία και, στις 15 Μαρτίου 1939, τη Βοημία, τη Μοραβία κι ολόκληρη την Τσεχοσλοβακία.

Ο άλλος εταίρος του άξονα, ο Μουσολίνι, έστελνε τις δικές του φάλαγγες να καταλάβουν την Αλβανία, στις 7 Απριλίου. Οι πρωθυπουργοί της Αγγλίας και της Γαλλίας φαντάζονταν πως πια ο Χίτλερ ησύχασε. Κι όταν, στις 17 Απριλίου 1939, η Σοβιετική Ένωση τους πρότεινε να δημιουργήσουν ενιαίο μέτωπο, αρνήθηκαν. Τέσσερις μήνες αργότερα, η εισβολή στην Πολωνία θα τους ξυπνούσε από τον λήθαργο. Στο μεταξύ, Σοβιετική Ένωση και Γερμανία είχαν υπογράψει συνθήκη.

1822: Χωρίς να ειδοποιηθούν η επαναστατική κυβέρνηση και τα νησιά που διέθεταν στόλο, οχτώ μπρίκια και δέκα σακολέβες από τη Σάμο καταπλέουν στη Χίο και αποβιβάζουν 2.500 οπλισμένους που κηρύσσουν την επανάσταση στο νησί. Είκοσι μέρες αργότερα, η σφαγή της Χίου θα συγκλονίσει τον κόσμο.

1917: Ο Στρατηγός Μοντ με στρατεύματα 50.000 Βρετανών και Ινδών εισχωρεί στην Βαγδάτη, συλλαμβάνοντας 9.000 Τούρκους αιχμαλώτους.

1926: Ο Ιρλανδός πολιτικός Έιμον ντε Βαλέρα παραιτείται από την ηγεσία του Σιν Φέιν. Αργότερα ιδρύει το κόμμα Φιάνα Φέιλ.

1935: Ο Χέρμαν Γκέρινγκ δημιουργεί επισήμως την Γερμανική Αεροπορία, την Luftwaffe.

1941: Το κοινοβούλιο των Ηνωμένων Πολιτειών ψηφίζει το νόμο περί δανεισμού και εκμίσθωσης, ύστερα από πρόταση του προέδρου Φραγκλίνου Ρούσβελτ. Ξεκινά έτσι ο ποταμός της βοήθειας σε όσους εξακολουθούν να μάχονται τον άξονα.

1944: Με πρωτοβουλία του ΕΑΜ, δημιουργείται στη Βίνιανη της Ευρυτανίας η Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης («κυβέρνηση του βουνού»).

1985: Ο Μιχαήλ Γκορμπατσόφ διαδέχεται τον Κωνσταντίν Τσερνιένκο στην ηγεσία της Σοβιετικής Ένωσης.

1990: Το κοινοβούλιο της Λιθουανίας ανακηρύσσει την ανεξαρτησία της χώρας και αποχωρεί από την ΕΣΣΔ.

1997: Εκλέγεται νέος πρωθυπουργός της Αλβανίας ο Μπασκίμ Φίνο, ένας οικονομολόγος του Σοσιαλιστικού κόμματος.

1999: Ο Όσκαρ Λαφονταίν παραιτείται από πρόεδρος του κυβερνώντος Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος Γερμανίας και από υπουργός Οικονομικών. Οι αγορές αντιδρούν με κατακόρυφη άνοδο των δεικτών στα χρηματιστήρια.

2003: Ξημερώματα, στη Χάγη, ναυαγεί η προσπάθεια του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ, Κόφι Ανάν, για επίλυση του Κυπριακού, εξ αιτίας της αδιαλλαξίας της τουρκοκυπριακής πλευράς.

2004: Δέκα βόμβες εκρήγνυνται διαδοχικά σε τέσσερις συρμούς του προαστιακού σιδηρόδρομου της Μαδρίτης προκαλώντας τον θάνατο 200 ατόμων και τον τραυματισμό πάνω από 1.400. Είναι το ως τότε μεγαλύτερο τρομοκρατικό χτύπημα σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποδίδεται σε ισλαμιστές.

2006: Πεθαίνει ο Σλόμποταν Μιλόσεβιτς, πρώην πρόεδρος της Γιουγκοσλαβίας. Άφησε την τελευταία του πνοή στις φυλακές του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου της Χάγης, όπου βρισκόταν από το 2001, κατηγορούμενος για εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και γενοκτονία για τον ρόλο του στους πολέμους στην Κροατία και την Βοσνία (1991-1995) και στο Κόσοβο (1998-1999).

Η 11^η Μαρτίου στον πολιτισμό

11 Μαρτίου 1955

Ο Φλέμινγκ και η πενικιλίνη

Στα 1922, ο κόσμος είχε μείνει εμβρόντητος, όταν ο γιατρός μικροβιολόγος Αλεξάντερ Φλέμινγκ ανακοίνωσε πως υπάρχει στο ανθρώπινο δάκρυ μια αντισηπτική ουσία, η λυσοζύμη όπως την ονόμασε. Επτά χρόνια αργότερα, στις 27 Ιουνίου 1929, ο ίδιος άνθρωπος ανακοίνωνε πως υπάρχει στη μούχλα αντιβιοτική δράση. Το ανακάλυψαν αυτός και οι συνεργάτες του Τσέιν και Φλόρεϊ, ένα χρόνο νωρίτερα αλλά έκαναν πολλά πειράματα ώσπου να βεβαιωθούν. Η αντιβιοτική δράση εντοπίστηκε στο γένος των ευρωτομηκύτων, που ονομάζεται πενικίλιο. Χρειάστηκαν όμως άλλα δώδεκα χρόνια δουλειάς για να απομονωθεί η πενικιλίνη και να χρησιμοποιηθεί ως φάρμακο. Η ανακάλυψη θεωρήθηκε μια από τις μεγαλύτερες στην ιστορία της Ιατρικής. Και αποδείχτηκε σωτήρια κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου πολέμου. Για τον λόγο αυτόν, το 1944, του απονεμήθηκε ο τίτλος του σερ και, το 1945, τον τίμησαν με το βραβείο νόμπελ Ιατρικής. Όμως, η διαδικασία παραγωγής της φυσικής πενικιλίνης και πολλούς μήνες κρατούσε και ελάχιστη ποσότητα

απέδιδε. Μέσα στον πόλεμο, παρουσιάστηκε η ανάγκη για μαζική παραγωγή πενικιλίνης με συνθετικό τρόπο. Περίπου χίλιοι επιστήμονες εργάστηκαν σε 36 εργαστήρια για το σκοπό αυτό. Απέτυχαν.

Ο Αλεξάντερ Φλέμινγκ γεννήθηκε στην Αγγλία το 1881 και σπούδασε ιατρική και μικροβιολογία. Στα 1953, παντρεύτηκε την Ελληνίδα Αμαλία Κουτσούρη. Δυο χρόνια αργότερα, στις 11 Μαρτίου 1955, κάποιοι διαρρήκτες μπήκαν στο εργαστήριό του και το κατέστρεψαν. Όταν το είδε, έπαθε συγκοπή καρδιάς και πέθανε, σε ηλικία 74 χρόνων. Το έργο του συνέχισε ο Αμερικανός καθηγητής στο Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασαχουσέτης, Τζον Σιχάν που το 1957 ανακάλυψε τη συνθετική πενικιλίνη. Με τη μέθοδό του, η πενικιλίνη παρασκευάζεται σε σύντομο διάστημα, σε μεγάλες ποσότητες και με πολύ μικρότερο κόστος. Ο Τζον Σιχάν πέθανε στις 21 Μαρτίου 1992, σε ηλικία 76 χρόνων.

1544: Γεννιέται ο Ιταλός αναγεννησιακός ποιητής Τορκουάτο Τάσο. Διασημότερο έργο του το επικό ποίημα «Απελευθερωμένη Ιερουσαλήμ», με θέμα την πρώτη Σταυροφορία. Διάσημος και ο ανεκπλήρωτος έρωτάς του για την Ελεονόρα της Φεράρας. Πέθανε σε έσχατη αθλιότητα το 1594.

1851: Πρωτοπαρουσιάζεται στην Βενετία η όπερα του Γκιουζέπε Βέρντι «Ριγκολέτο».

1878: Ο Τόμας Έντισον παρουσιάζει τον φωνογράφο του στη Γαλλική Ακαδημία.

1922: Γεννιέται ο φιλόσοφος και ψυχαναλυτής, Κορνήλιος Καστοριάδης. Δεχόταν τον Μαρξ αλλά απέρριπτε τον μαρξισμό. Πέθανε στις 26 Δεκεμβρίου 1997.

1960: Ο δορυφόρος «Παϊονίρ 4» εκτοξεύεται από το ακρωτήριο Κανάβεραλ για να μπει σε τροχιά γύρω από τον Ήλιο.

1998: Ανακοινώνεται επίσημα η λήξη της αποστολής του Παθφάιντερ στον πλανήτη Άρη. Το διαστημικό όχημα είχε προσεδαφιστεί στον κόκκινο πλανήτη στις 4 Ιουλίου 1997 κι έπαψε να έχει επαφή με τη Γη από τις 27 Σεπτεμβρίου. Έστειλε 16.000 εικόνες και 15 ολοκληρωμένες χημικές αναλύσεις πετρωμάτων και εδάφους.

2012: Ο Δημήτρης Χονδροκούκης στέφεται παγκόσμιος πρωταθλητής στο άλμα εις ύψος, πηδώντας 2.33 μ. στο παγκόσμιο πρωτάθλημα στίβου, στην Κωνσταντινούπολη.